

Debatoefening

De vluchtelingenstroom stoppen is de oorlog te stoppen (.) (!) (?)

Om de vluchtelingenstroom in te dammen moeten vooreerst de oorzaken aangepakt worden. De directe oorzaak van het huidige grote aantal vluchtelingen is de al vijf jaar durende oorlog in Syrië. Er gaan nu stemmen op om militair in te grijpen in Syrië. “Doen!” zegt het ene kamp. “Waanzin!” zeggen anderen.

- In kleine groepen bereiden de leerlingen een standpunt voor.
- Het debat wordt gevoerd door een vertegenwoordiger van elke groep (standpunt).
- Na 5’ wordt de eerste groepsvertegenwoordiger vervangen door een andere van dezelfde groep zodat iedereen zijn bijdrage levert aan het debat.
- Aan het einde van het debat beslissen de leerlingen welke actie ze willen ondernemen om hun standpunt kenbaar te maken. Mogelijke acties kunnen zijn:
  - Een open brief aan de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers Siegfried Bracke.
  - Een brief aan de fractievoorzitters van de Vlaamse partijen in het Belgisch Parlement
  - ....

Voor wie:

3de graad ASO

Timing:

- Voorbereiding: thuisvoorbereiding: lectuur van artikel (30’)
- Voorbereiding: in de klas : 15’ in de groepjes
- Debat : 30’
- Actie: 15’

Voorgestelde werkwijze:

In bijlage vind je een reeks artikelen uit de pers.

- verdeel de klas in groepen
- laat elke groep een opinie vertegenwoordigen
- geef het artikel mee als taak om thuis te lezen
- opdracht: bereid kort voor welk standpunt hier vertolkt wordt
- geef eventueel de opdracht nog bijkomende opinies bijeen te sprokkelen
- debat: elke groep vertolkt in het debat het standpunt uit het artikel (ook als zij niet akkoord gaan met dit standpunt)
- aan het einde van het debat stemmen de leerlingen over een vooraf geformuleerde stelling (rood: niet akkoord – groen: akkoord – blauw: onthouding)
- de leerlingen beslissen welke actie ze ondernemen naar aanleiding van het debat

Lijst van artikelen

1. Bashar Al-Assad, 3 artikels De Morgen 17 en 18 sept 2015
2. El Kadrahoui, Het Westen is mee verantwoordelijk voor de chaos die Europa omringt - Knack, 28.10.2014
3. Gie Goris, Kan de NAVO de vluchtelingenstroom stoppen, MO*magazine 17.09.2015
4. Ludo De Brabandere Vrede vzw, Oorlog om oorlogsvluchtelingen te vermijden ? De Wereld morgen 04.09.2015 + Knack-opinie 13.09.2015
5. Pax Christi : Solidariteit alleen volstaat niet, Knack 12.09.2015
6. Positie Belgische regering
  - Wouter Beke: Ter Zake 04.0.2015 – We moeten militair ingrijpen in Syrië overwegen
  - Didier Reynders: Niets doen is geen oplossing – Belga 10.09.15
  - Positie Belgische regering over interventie in Syrië, HLN 10.09.2015
7. Peter Mertens: Knack-opinie 07.09.15 (deel van het opiniestuk 'De asielcrisis kost de sociale zekerheid heel wat minder dan de eigen besparingen van de regering')
8. <http://www.knack.be/nieuws/wereld/video-waarom-stopt-niemand-de-oorlog-in-syrie/article-normal-611711.html>

1. Bashar Al Assad (president van Syrië)**Assad steekt schuld voor Syrische vluchtelingen op westerse steun aan rebellen****De Morgen 16-09-15 - Bron: Belga**

De Syrische president Bashar al-Assad heeft in een interview gezegd dat westerse steun voor rebellen de vluchtelingen crisis veroorzaakt heeft. Het gesprek werd vandaag gepubliceerd door Russische staatsmedia. 'Als de Europeanen ongerust zijn over het lot van de vluchtelingen, dan moeten ze ophouden met het steunen van terroristen' - Bashar Al-Assad

"Deze mensen gaan op de loop voor terrorisme. (...) Het Westen jammert over de vluchtelingen, maar het steunt terroristen sinds het begin van de crisis", zei Assad volgens het staatspersbureau RIA Novosti. "Als de Europeanen ongerust zijn over het lot van de vluchtelingen, dan moeten ze ophouden met het steunen van terroristen", voegde hij eraan toe.

Frankrijk, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, die het bewind van Assad beschuldigd hebben van misdaden tegen de mensheid, hebben openlijk niet-dodelijke steun gegeven aan rebellengroepen die het bewind gewapenderhand omver trachten te werpen.

De Franse president Francois Hollande zei vorig jaar dat zijn land wapens leverde aan Syrische rebellen "die de weg effenen naar democratie", aldus de zender France 24.

Het Syrische conflict, dat in 2011 als een vreedzaam protest begon, leidde al tot 250.000 doden volgens schattingen van de Verenigde Naties. Meer dan de helft van de bevolking (22,4 miljoen mensen voor de oorlog uitbraak) is in Syrië ontheemd of naar het buitenland gevlucht.

Syrië: Russische versterking welkom wanneer nodig**De Morgen, 17-09-15, 22.33u - Bron: ANP**

Syrië heeft voorlopig nog geen hulp nodig van Russische grondtroepen, maar mocht de situatie daar in de toekomst om vragen, dan zal het land niet aarzelen om zijn bondgenoot om hulp te vragen. Dat zei de Syrische minister van Buitenlandse Zaken Walid al-Moualem vandaag op de staats-tv.

„Er is geen gezamenlijk grondoffensief met Russische troepen“, aldus Moualem. „Maar als we voelen dat we dat wel moeten doen, dan gaan we de mogelijkheid onderzoeken en om hulp vragen.“

Moualem ontkracht met zijn statement signalen dat Moskou troepen levert aan de regering van president Bashar al-Assad. Vorige week kwamen er wel meerdere vliegtuigen vanuit Rusland naar Syrië, maar die vervoerden alleen wapens en geen manschappen. „Tot dusver kan het Syrische leger prima op eigen benen staan“, verklaarde Moualem. „Het enige dat we nodig hadden was meer munitie en betere wapens, om goed partij te kunnen bieden aan de wapens van de terroristische groepen waar we tegen strijden.“ Rusland is al jaren een trouwe bondgenoot van Assad.

"Russische helikopters geland op Syrisch vliegveld"**De Morgen, 17-09-15, 12.42u - Bron: VK**

De Verenigde Staten hebben Russische gevechtshelikopters gesignaleerd bij een Syrisch vliegveld in de

4 | SZR – DEBAT: IS EEN MILITAIRE INTERVENTIE WENSELIJK?

kustplaats Latakia, een bolwerk van Assad. Dat meldt persbureau Reuters op basis van vier Amerikaanse overheidsbronnen, die anoniem willen blijven.

Het zou gaan om vier Russische helikopters. Onduidelijk is nog wanneer de toestellen zijn geland.

Maandag meldden bronnen binnen het Pentagon aan persbureau Reuters dat er zeven tanks bij het vliegveld in Latakia zijn geplaatst. Volgens de bronnen leek het erop dat de Russen de basis wilden gebruiken voor operaties van gevechtsvliegtuigen en aanvalshelikopters. Er waren op dat moment nog geen vliegtuigtoestellen gesignaleerd.

Spanningen nemen toe

[Een Russisch vliegtuig landt op het vliegveld van Latakia om humanitaire hulp te verlenen. ©AFP](#)

De spanningen tussen Rusland en de Verenigde Staten zijn toegenomen sinds begin deze week bekend werd dat Rusland een luchtbrug heeft opgezet om Syrië van wapens te voorzien.

Russische militairen zouden volgens sommige berichten zelfs meedoen aan gevechtsacties van het Syrische leger tegen de rebellen, die steeds verder

oprukken naar het gebied langs Libanon en de kust dat nog in handen is van Assad.

De Russische minister van Buitenlandse Zaken Sergej Lavrov spreekt tegen dat Russische militairen in Syrië aan de strijd deelnemen. Hij heeft het over manoeuvres van de Russische strijdkrachten in de Middellandse Zee. Verder stuurt Rusland wapens naar de Syrische regering om terroristen te bestrijden en blijft dat volgens Lavrov doen.

Rusland heeft er nooit een geheim van gemaakt dat het aan de kant van het Syrische bewind staat. Moskou heeft de Arabische Lente van meet af aan als een bedreiging gezien voor de stabiliteit van het Midden-Oosten en heeft de afgelopen jaren moeten toezien hoe Syrië, ondanks de Russische militaire steun, steeds verder versplintert.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken John Kerry kondigde woensdag aan dat Rusland heeft verzocht een gesprek op militair niveau te voeren met de Verenigde Staten. Kerry heeft het voorstel voorgelegd aan het Witte Huis en het Pentagon. Het overleg moet de VS opheldering geven over de Russische intenties in Syrië en manieren om het conflict aan te pakken.

[Verkiezingsposters van de Syrische president Assad in de straten van Latakia op 19 mei 2014. ©AFP](#)

Vatenbommen

De burgeroorlog in Syrië, die in maart 2011 begon, heeft aan tienduizenden mensen het leven gekost. Schattingen lopen uiteen van 250 duizend tot 320 duizend doden. Vier miljoen Syriërs hebben het land

School Zonder Racisme

www.schoolzonderracisme.be - 02.511.16.36 - info@schoolzonderracisme.be

verlaten, ruim zeven miljoen Syriërs zijn ontheemd in eigen land.

Vooraf de vatenbommen van het regeringsleger Assad hebben veel doden tot gevolg. Ook afgelopen dagen werden die weer volop ingezet, onder meer in Douma, een buitenwijk van Damascus.

Douma is door het regeringsleger omsingeld en medisch personeel mist al wat het nodig heeft, zoals medicatie, vers bloed, een schone omgeving. Artsen opereren vaak zonder verdoving.

Volgens Artsen zonder Grenzen worden twee miljoen mensen in Syrië belegerd, zonder voldoende voedsel en medicatie, onder aanhoudende beschietingen. Zodra ze een gaatje in de linies vinden, zijn ze weg - soms direct naar buurlanden, vaak eerst naar elders in Syrië. Maar inmiddels is bijna geen enkel deel van het land nog veilig.

"Er moet meer gedaan worden om de oorzaken van de vluchtelingenstroom bij de bron aan te pakken," betoogde Kenneth Roth van Human Rights Watch in een recent gepubliceerde brandbrief. Want zolang het geweld in Syrië doorgaat, zullen Syriërs blijven zoeken naar veiligheid verder van huis.(...)

2. Saïd El Khadraoui (Gemeenteraadslid SP.A Leuven) - Opinie

'Het Westen is mee verantwoordelijke voor de chaos die Europa omringt' - KNACK 28/10/14

In zijn eerste bijdrage voor het Schaduwparlement pleit Saïd El Khadraoui (SP.A) voor een meer Europese aanpak voor migratie. 'Een VN-resolutie en luchtaanvallen zijn niet voldoende om een dictatuur om te vormen tot een democratie.'

Vluchtelingen aan de Turks-Syrische grens © AFP

Het bericht werd wat overschaduwd door de discussie over aangebrachte oude mails en facebookberichten, maar staatssecretaris voor asiel en migratie Theo Francken liet na de start van de regering weten dat het aantal kwetsbare vluchtelingen uit kampen in de buurt van conflictgebieden dat ons land kan opvangen, zou stijgen van de huidige 100 naar 250 in 2019 (De Standaard, 13/10/2014). Statistisch gezien is dat een spectaculaire groei, maar het is niet in verhouding tot de immense behoeften die ontstaan zijn in de brandhaarden die Europa omringen. Naar verluidt werd er over die stijging tijdens de regeringsonderhandelingen overigens stevig gebakkeleid want niet iedereen lijkt hierover enthousiast te zijn. Ondertussen wil de regering het Europees agentschap Frontex, dat de buitengrenzen van Europa moet helpen afschermen, versterken om vooral te vermijden dat nog meer vluchtelingen het zouden wagen om met gammele bootjes de Middellandse Zee over te steken 'niet om de muren van Europa nog hoger op te trekken, maar net om meer levens te redden'.

500 per dag

Dat het nodig is om levens te redden, lijkt geen twijfel. Dit jaar verdronken reeds 3000 vluchtelingen in de Middellandse Zee, afgelopen maand zo'n 500. Enkel wanneer een kritische grens wordt overschreden, zoals bij de ramp in Lampedusa in oktober 2013 waarbij in één keer 366 mensen het leven lieten, halen deze drama's de voorpagina's nog. Hoewel er verschillende routes bestaan om Europa te bereiken, lijkt die naar Italië de meest bewandelde weg. Dit jaar bereikten reeds 160.000 migranten Italië, of meer dan 500 per dag, waarvan er 90.000 uit het water gehaald werden door de Italiaanse marine. Dit kost de Italiaanse schatkist handenvol geld en dat is moeilijk vol te houden. Volgens The Independent wordt ondertussen een aardige stuiver verdiend aan een hele industrie, gespecialiseerd in mensenhandel. De jaarlijkse omzet van deze lugubere *booming business* wordt geschat op 1 miljard dollar per jaar. Mensen betalen 5.000 à 10.000 dollar aan meedogenloze smokkelaars om naar Europa te kunnen trekken.

Zij riskeren hun leven niet voor hun plezier, maar omdat de kans om te sterven onder bombardementen, gefolterd of verkracht te worden, of om van hongersnood te komen nog vele malen groter is in hun land van herkomst. Want dat is het toch dat de Palestijnen uit Gaza, de Yezidi uit Irak, de miljoenen Syriërs of mensen uit Somalië of Eritrea drijft? Letterlijk alles hebben ze ervoor over om deze miserie te ontvluchten

en wie kan hen ongelijk geven?

Collectieve verantwoordelijkheid

We mogen onze ogen hier niet voor sluiten, omdat we er vroeg of laat toch de gevolgen van ondervinden, maar ook omdat het Westen collectief mee verantwoordelijk is voor de chaos die Europa omringt. De wortels hiervan reiken tot een slecht verwerkt dekolonisatieproces en jarenlange steun aan corrupte dictators. Meer recent heeft de oorlog in Irak geleid tot een ontmanteling van de Iraakse staat en heeft het desastreuze beleid de Soenitische stammen in de armen gedreven van IS. De strijd tegen de gruweldaden van IS krijgt nu internationale prioriteit, ook van ons land. Maar dat kan paradoxaal genoeg de gematigde Syrische oppositie verder frustreren en radicaliseren door de vaststelling dat IS wél wordt aangepakt, maar dat het regime van Assad ondertussen straffeloos haar eigen burgers kan blijven platbombarderen. Uit de aanpak van de burgeroorlog in Libië hebben we geleerd dat er steeds twee stappen vooruit moet worden gedacht. In maart 2011 startte een internationale coalitie tegen het Libië van Khadaffi en werd de dictator van zijn troon gestoten. Daarover zijn we gelukkig, maar vandaag verkeert Libië in totale chaos. Het beleid faalde omdat een VN-resolutie en luchtaanvallen niet voldoende zijn om een dictatuur om te vormen tot een democratie. Dat vergt namelijk een ambitieus plan om sterke instellingen uit de grond te stampen, minderheden te beschermen evenals volgehouden investeringen in onderwijs, jobs en economische ontwikkeling. De massale en ongecontroleerde toevoer van wapens in Libië heeft de verspreiding ervan naar Mali en zowat de hele Sahel mogelijk gemaakt waardoor ook hier chaos en onveiligheid overheerst.

3 miljoen Syrische vluchtelingen

De situatie in Syrië is ondertussen een wespennest geworden. Een oplossing zal niet eenvoudig zijn omdat de kanker daarvoor te ver uitgezaaid is. De angst bij alle soorten minderheden zit diep, het vertrouwen is zoek. Het conflict exporteert zich ook naar de buurlanden waar de spanningen almaar groter worden en tot uitbarstingen kunnen leiden. Een oplossing zal moeten uitgedokterd worden door de internationale gemeenschap en een allesomvattend plan voor de brede regio moeten omvatten. Maar liefst 3 miljoen Syrische vluchtelingen zijn ondertussen geregistreerd, vooral in buurlanden Libanon, Jordanië en Turkije. Dat is onhoudbaar. Turkije alleen al herbergt 1,4 miljoen vluchtelingen. Door de strijd met IS zijn er begin oktober alleen al 138.000 Syrische Koerden de grens over getrokken. Dat is evenveel als het totaal aantal Syrische vluchtelingen dat de 28 EU-lidstaten hebben aanvaard sinds het begin van het conflict in 2011. De vluchtelingenstroom alleen in de landen zelf of in de regio opvangen is onbegonnen werk en verloopt moeizaam. In een recent rapport beschrijft Valerie Amos, Ondersecretaris-Generaal van de Verenigde Naties, verantwoordelijk voor de coördinatie van Humanitaire Zaken, de complete minachting voor internationaal humanitair recht en mensenrechten in Syrië. Humanitaire hulpverlening in Syrië wordt hevig bemoeilijkt door gevechten en administratieve procedures. Drieënzestig hulpverleners verloren het leven sinds het begin van de oorlog. Maar liefst 11 miljoen Syriërs zijn hulpbehoevend, waarvan er 6,4 miljoen gevlucht zijn naar andere delen van Syrië zelf. Geweld, met inbegrip van het gebruik 'barrel bombs', autobommen, mortiergranaten, moord, executies, foltering en gijzelingen zijn schering en inslag. De Verenigde Naties en haar organisaties moeten ook steeds opnieuw bedelen voor geld: indien er geen extra fondsen worden bekomen zal het Wereldvoedselprogramma verplicht zijn haar operaties binnen twee maand te beëindigen. Dat programma heeft aan meer dan 4,1 miljoen personen voedsel geleverd.

Europese aanpak

Kortom, de uitdagingen zijn enorm. Meer dan ooit is er nood aan een meer coherente Europese strategie voor migratie en het voorkomen van migratie door de problemen bij de wortels aan te pakken. België moet binnen het bredere Europese verband haar verantwoordelijkheid opnemen en handelen. Dit is geen van-ons-bed-show. Niet handelen zal op termijn oneindig veel meer kosten, en zal zich als een boemerang tegen ons keren.

Op humanitair vlak dienen de hulporganisaties over voldoende middelen te beschikken om hun werk naar behoren te kunnen uitvoeren. De miljoenen vluchtelingen moeten een min of meer normaal leven kunnen verderzetten, met bijzondere aandacht voor het onderwijs van de kinderen. Uit solidariteit zou een groter deel van de vluchtelingen via een speciaal programma naar rustigere oorden, ook in Europa, moeten worden overgebracht zoals we dat tijdens de oorlog in Kosovo hebben gedaan. De buurlanden gaan de huidige situatie niet kunnen volhouden. Zeker nu de winter in aantocht is lijkt me dat geen overbodige luxe. De mensenhandelaars en smokkelaars moeten internationaal aangepakt worden, zoals dat ook met de piraterij gebeurd is in de buurt van Somalië.

Parallel hiermee moeten we samen met de internationale gemeenschap een gecoördineerd en ambitieus plan ontwikkelen om landen die in een transitie zitten vooruit te helpen zodat mensen stabiliteit, hoop en perspectief kan geboden worden. Voor Syrië dient een strategie ontwikkeld te worden die de betrokken partijen rond de tafel dwingt en de gematigde krachten ondersteunt. Dit mag geen eindpunt zijn, maar de start van een langdurige periode van hervormingen die het land de nodige stabiele instellingen moet bezorgen, vertrouwen geeft aan de diverse minderheden en een economische relance mogelijk maakt. Daar zijn we spijtig genoeg nog ver van verwijderd. Ik hoop van harte dat Theo Francken en de hele regering twee stappen vooruit denken, zich bewust zijn van de uitdagingen en er ook echt iets aan doen, want anders zullen die 250 opvangplaatsen ridicuul lijken in verhouding tot de noden.

3. Gie Goris (hoofdredacteur MO*-magazine)**Kan de Navo de vluchtelingenstroom stoppen?
MO*magazine 17 september 2015**

Generaals en toppolitici gebruiken de vluchtelingencrisis om te pleiten voor het sturen van westerse legers naar Syrië. Het is belangrijk om even stil te staan bij de gevolgen van zo'n interventie vooraleer "onze jongens en meisjes" hun kaki rugzakken weer beginnen pakken.

Minister van Buitenlandse Zaken Reynders stelt dat 'niets doen geen oplossing is' en wil dat meteen onderzocht wordt hoe de inzet van westerse legers gelegitimeerd kan worden zonder resolutie van de VN-Veiligheidsraad, want Rusland en China willen daar nog steeds niet van weten. Partijgenoot en premier Charles Michel is het helemaal eens met Reynders, net als CD&V-voorzitter Wouter Beke en minister van Defensie Steven Vandeput, die meteen extra middelen voor zijn departement vraagt.

In de argumenten van de excellenties zit één rode draad: "we" moeten de gruwel van IS stoppen, want hun gewelddadige kalifaat is verantwoordelijk voor de crisis die Europa splijt en onze staten en samenlevingen voor onoverzichtelijke uitdagingen plaatst.

De propaganda-afdeling van IS heeft haar onthoofdings-, verbrandings- en verdrinkingsvideo's niet voor niets gemaakt, dat is duidelijk.

In duizend scherven

Maar de vluchtelingenstroom zal niet stoppen als het Syrische geweld ooit zal ophouden, al was het maar omdat de Syrische vluchtelingen in augustus net geen 20 procent van de in België aangekomen asielzoekers vertegenwoordigen, en evenmin zullen de kanonnen in Syrië zwijgen mocht IS ooit uitgeschakeld worden. Elke militaire planner die bij zijn verstand is zal al afzien van het plan om zijn troepen dat moeras in te sturen.

Het is de voorbije weken al meermaals betoogd: het leger van president Bashar al-Assad maakt zevenmaal zoveel slachtoffers als IS. En de gewapende groepen die zowel tegen IS als tegen de regering in Damascus vechten, zijn ook allesbehalve lieverdjes én ze vormen geenszins een eengemaakt front van bondgenoten voor het Westen. Sommige groepen zijn minstens even radicaal salafistische en anti-westers als IS, andere zijn even gewelddadig als de troepen van al-Assad.

Om een indruk te geven van het landschap van gewapende groepen –los van het regime- volstaat een snelle blik op [Wikipedia](#) (zie ook onderaan dit artikel). Elke militaire planner die bij zijn verstand is zal op basis daarvan al afzien van het plan om zijn troepen dat moeras in te sturen.

Het succes gewogen

De inzet van het leger in Syrië moet afgetoetst worden aan de ervaringen in Irak, Afghanistan en Libië. Alleen zijn het meestal geen militairen die roepen dat het leger ingezet moet worden in Al Shams, het zijn

politici. En die lijken over het algemeen weinig meer te weten over de inzet van Navo-troepen dan wat de Navo aan publieke evaluaties en standpunten produceert. Soms lijkt het alsof de ervaringen van voorgaande ministers en regeringen gewist worden bij het aantreden van nieuwe meerderheden. De simpele overtuiging dat het Belgische leger klaar staat voor de belangrijke opdracht om vrede te gaan stichten in Syrië moet echter afgetoetst worden aan de ervaringen in Irak, Afghanistan en Libië.

'Afghanistan heeft al grote stappen vooruit gezet', zei Navo secretaris-generaal Rasmussen op de top in Wales, in september 2014. 'Op het vlak van economie en communicatie. Van onderwijs en gezondheidszorg. Van mensenrechten en fundamentele vrijheden –met name voor vrouwen en meisjes.' Rasmussen beloofde een blijvende aanwezigheid van Navo-militairen na de terugtrekking van de gevechtstroepen 'om de vooruitgang die we geboekt hebben vast te houden'.

Intussen sneuvelden er in de eerste helft van 2015 al 4100 Afghaanse soldaten en politiemensen en werden 7800 er gewond, en vielen net geen 5000 burgerslachtoffers. De biljoenen euro's die het Westen in de militaire interventie en bezetting van Afghanistan uitgegeven heeft blijken bijzonder weinig duurzame resultaten op te leveren.

Navo-overwinning in Libië...

Maar om te oordelen of een interventie in Syrië nodig, nuttig of haalbaar is, levert de ervaring van Libië in 2011 een beter perspectief. De *casus belli* was toen de bescherming van de burgerbevolking tegen de brutale reactie van het regime op de -snel gemilitariseerde- protesten. In het Belgisch parlement werd de inzet van het Belgische leger in het kader van de Navo-interventie unaniem goedgekeurd, want iedereen was ervan overtuigd dat 'we toch niet niets konden doen'.

Libië –en daarmee de hele Sahel en Noord-Afrika- werd in chaos, wetteloosheid en gewapende conflicten gestort door de "succesvolle inzet" van Navo-troepen

Vandaag luidt het eerder: 'We hebben veel te lang niets gedaan, met alle gevolgen voor de burgerbevolking en onze eigen veiligheid vandien. We kunnen nu niet langer aan de zijlijn blijven staan toekijken hoe het in Syrië, de buurlanden en Europa zelf van kwaad naar erger gaat.'

Tijdens een toespraak in Brussel, op 5 oktober 2011, zei de toen kersverse Amerikaanse minister van Defensie Leon Panetta: 'De succesvolle operatie in Libië heeft bewezen waarom de Navo belangrijk is. Daarom is het nu het geschikte moment om te argumenteren voor investeringen in defensie en in de alliantie.'

Over Irak is maar één keer luid geroepen dat de interventie een succes was, en dat moment op de USS Abraham Lincoln, op 1 mei 2003, is zowat de laatste toespraak waaraan George W. Bush nog herinnerd wil worden. Maar de victorie van Panetta in 2011 klinkt vandaag even buitenaards, want Libië –en daarmee de hele Sahel en Noord-Afrika- werd in chaos, wetteloosheid en gewapende conflicten gestort door de "succesvolle inzet" van Navo-troepen om Kadhafi ten val te brengen, onder de dekking van VN-Veiligheidsraad Resolutie 1973.

Ook onze toenmalige minister van Defensie Pieter De Crem glom van voldoening eind oktober 2011: 'Een succes over de hele lijn', noemde hij de operatie toen. 'België kan trots zijn op zijn militairen. Wat ons land tijdens deze opdracht realiseerde, is in het buitenland niet onopgemerkt gebleven. Er wordt opnieuw naar ons land geluisterd, en dat is in de eerste plaats de verwezenlijking van onze jongens en meisjes.'

... werd contant betaald in Syrië

Het "succes" van een militaire interventie wordt duidelijk niet afgemeten aan het geluk van de lokale bevolking, of de stabiliteit en de economische groei van de binnengevallen staat, maar aan het eigenbelang van de interveniërende regimes. Ook toenmalig premier Yves Leterme liet een dergelijk geluid horen op de internationale Libië-conferentie in Parijs op 1 september: 'Het is belangrijk dat de Nationale Overgangsraad erkent dat België zeer actief en zeer moedig is geweest. Tijdens de reconstructie zal de Overgangsraad speciale aandacht hebben voor de landen die haar op de moeilijkste ogenblikken hebben geholpen.'

'Gezien de talrijke schendingen van de Libië-resolutie, kunnen we de Navo niet meer vertrouwen.'

De Navo-operatie in Libië leidde niet alleen tot onbeheersbaar geweld in het Noord-Afrikaanse land zelf, ze is rechtstreeks verantwoordelijk voor de grootste oorlogsramp van deze eeuw, in Syrië. In een interview met MO* zei Dmitry Rogozin, de Russische ambassadeur bij de Navo op 28 september 2011 al: 'Gezien de

talrijke schendingen van de Libië-resolutie, kunnen we de Navo niet meer vertrouwen. Want we kunnen niet zeker zijn dat als er een VN-resolutie wordt aangenomen over Syrië, dat er dan niet opnieuw schendingen komen. We hebben geen garanties dat in dat geval Damascus niet gebombardeerd zal worden. Het probleem is dat we een allergie hebben na wat er gebeurd is met de Libië-resolutie. We willen niet dat hetzelfde in Syrië gebeurt. Dat is ook de positie van China, Brazilië, Zuid-Afrika en India, die geconsolideerd werd in de VN-Veiligheidsraad.'

Het is niet dat Rusland wél bekommerd was om de Syrische bevolking. Ook in Moskou en Beijing wordt interventie afgewogen op de schaal van geopolitiek eigenbelang.

De vijanden van onze vijanden

De militaire interventies in Afghanistan en Libië hadden een groot draagvlak bij de westerse publieke opinie –het waren “good wars” of oorlogen-uit-keuze- én waren gedragen door internationale resoluties en overleg. Ze zagen er in de media ook betrekkelijk eenvoudig en eenduidig uit: de bad guys (Taliban, Al Qaeda en Kaddhafi) moesten uit de weg geruimd worden en de weerloze burgers moesten bevrijd of beschermd worden. In de realiteit waren ook die oorlogen veel complexer vanaf dag één en draaiden ze daardoor ook nooit uit op de overwinningen die het militair-politiek complex graag aan de publieke opinie aanbiedt.

De vijanden van onze vijanden blijken allesbehalve onze vrienden, terwijl de vrienden van onze vrienden al te vaak vijanden zijn

De actuele toestand in Syrië is hopeloos ingewikkeld, dat ziet zelfs een kind dat enkel het kinderjournaal volgt. In een context waarin de vijanden van je vijanden allesbehalve je vrienden zijn, terwijl de vrienden van je vrienden al te vaak je vijanden blijken te zijn, is de inzet van F-16's, drones en special-ops een veel te bot instrument. Je kan er wel wat mee stukhakken, maar bij gebrek aan geloofwaardig toekomstperspectief dreigt het daar (alweer) bij te blijven.

De Navo heeft de roeping heeft om de veiligheid in de hele wereld te verzekeren, stelde Leon Panetta vier jaar gelden. En daarom vond hij ook samenwerking met niet-Navo partners essentieel, zoals binnen de ISAF in Afghanistan, of zoals dat in Libië met Qatar, de Verenigde Arabische Emiraten en Zweden gebeurde. De Arabische Golflanden hebben, onder leiding van Saoedi-Arabië, nu zelf een interventiemacht op het terrein in Jemen en spelen een belangrijke rol in Syrië.

Zij vechten voor de politiek-sektarische dominantie van de regio, tegen alle machthebbers die niet (wahabi-)soennitisch zijn. Het is zeer de vraag of onze toppolitici aan de Belgische kiezers kunnen uitleggen dat we die strategische doelstelling met Belgische militairen en belastinggeld willen ondersteunen.

Militair succes is mogelijk

Daarmee is niet gezegd dat we Syrië de rug moeten toekeren. En zelfs niet dat de inzet van westerse legers per se ondenkbaar is. Alleen moeten de consequenties goed doorgedacht worden, en daarvoor is een goede inschatting nodig van wie bondgenoten en eventuele nieuwe machthebbers zouden zijn. Stel, bijvoorbeeld, dat de Navo-landen een VN-mandaat krijgen voor tussenkomst in Syrië. En stel dat er voldoende grondtroepen ingezet worden om in Syrië zowel het regeringsleger als IS, Jabhat al-Nusra en de tientallen andere milities te verslaan.

In Irak en Libië is het door militaire tussenkomst van kwaad naar veel erger gegaan

Dat is niet onmogelijk, dat hebben de ervaringen in Afghanistan (2001), Irak (2003) en Libië (2011) getoond. En op de korte termijn zou dat een goede zaak zijn. Assad kan geen bombardementen meer uitvoeren op zijn eigen bevolking en IS is zijn grondgebied kwijt, waardoor de organisatie van Abu Bakr al-Bagdadi gereduceerd zou worden tot één van de vele salafistische jihadi-organisaties in de regio. Maar dan?

Als het vervolg op een snelle militaire overwinning in de drie voorbeelden van het voorbije decennium geen enkel goed voorbeeld leveren, dan weten we dat het in Syrië helemaal onmogelijk zal zijn om een ordentelijk vervolg op de interventie te creëren. In Irak en Libië is het daardoor van kwaad naar veel erger gegaan en in Afghanistan is men er enkel in Kaboel echt in geslaagd een vorm van stabiliteit en vooruitgang te creëren. Of het in Syrië nog erger kan, is niet zo zeker. Maar of het beter wordt met een militaire bezetting is dat evenmin.

Internationale samenwerking

De eerste stap naar een oplossing van het immense menselijke drama dat zich nu al meer dan vier jaar afspeelt in Syrië, is het herstel van vertrouwen in de VN Veiligheidsraad. Als de Navo-landen en hun verantwoordelijken écht willen bijdragen tot wereldvrede, moeten ze ophouden met het jennen van Rusland. Als dat gebeurt, wordt de eis dat Rusland ophoudt met het bewapenen van een regime dat een genocide pleegt op zijn eigen bevolking legitiem en geloofwaardig.

Een eenzijdige westerse interventie is veel waarschijnlijker en beter te organiseren

Op dat moment kan het gruwelijke geopolitieke spel met de levens van Syriërs ophouden, en kunnen de verdeelde machten van de wereld eindelijk opnieuw onder ogen zien dat chaos hen allemaal schade berokkent.

De tweede stap is dan een inclusieve coalitie waarin de regio –zowel Iran, Saoedi-Arabië als Egypte en Turkije- zonet de leiding, dan toch minstens een bepalende stem heeft.

Als u vreest dat dit geen haalbare kaart is op korte termijn, hebt u een punt. Een eenzijdige westerse interventie is veel waarschijnlijker en beter te organiseren, dat klopt ook. Alleen is de kans op succes dan niet veel groter.

Geheugenverlies

Zelfs binnen de neoconservatieve stromingen is het een uitzondering, en elders in de Amerikaanse politiek verwijst niemand nog naar het succesvolle verwijderen van Saddam Hoessein als er gepraat wordt over de heilzame invloed van snel en eenzijdig interveniëren. Ook Libië is intussen onder het tapijt geschoven en over het groeiende geweld in Afghanistan wordt niet alleen politiek gezwegen: zelfs in de vrije media van het Westen is er nauwelijks iets over te vinden, zeker in de Europese kranten niet.

Dat alles leidt tot een collectief geheugenverlies, zelfs wat de doorslaggevende gebeurtenissen van de voorbije tien jaar betreft. Dat verklaart waarom allerlei politici vandaag weer met een militaire interventie op de proppen kunnen komen zonder zich van veel kwaad of schande bewust te zijn. De burgers weten het immers ook niet meer.

Gewapende groepen in Syrië

Free Syrian Army: Southern Front, Syria Revolutionaries Front, Jarabulus Brigade, Al-Qassas Army, Liwa Thuwwar al-Raqqa, Jihad in the Path of God Brigade, Dawn of Freedom, Brigades Northern Sun Battalion, Knights of Justice Brigade, Thuwar al-Sham Battalions, Homs/Hama Liberation Movement, Shields of the Revolution Council, Falcons of al-Ghab, 101st Division, 13th Division, 16th Division, 46th Division, 111th Division, Jabhat Ansar al-Islam, Falcons of Mount Zawiya Brigade, 1st Infantry Brigade, 1st Coastal Division, al-Rahman Legion, Farouq Brigades, New Syrian Forces (30th Division).

Allied armed groups: Islamic Front: Ahrar ash-Sham, Jaysh al-Islam, Al-Tawhid Brigade (Al-Fawj al-Awal, Northern Storm Brigade), Ansar al-Sham; Junud al-Sham, Abu Amara Battalions, Abu Jaafar Battalion, Liwa al-Fatah, Liwa Usud al-Jadoor, Army of Mujahedeen, Authenticity and Development Front (Jaysh Usud al-Sharqiya), Harakat Nour al-Din al-Zenki, Fastaqim Kama Umirt, Ajnad al-Sham Islamic Union, Sham Legion, Criterion Brigades, Mstafa Martyrs Brigade, Syrian Turkmen Brigades (Sultan Murad Brigade, Sultan Mohamed Fatah Brigade), Muslim Brotherhood of Syria, Hamas

Joint operations rooms: Jaish-al-Fatah, Maarakat-an-Nasr, Burkan-al-Furat, Jaish al-Salam, Unified Military Command of Eastern Ghouta, Jaysh al-Islam/al-Rahman, Fatah Halab, Ansar al-Sharia, Jaish al-Haramoun, Itisam bi Allah, Jaysh al-Nasr, Jaysh al-Tawheed, Labbayki Ya Oktah, Jaysh Omar

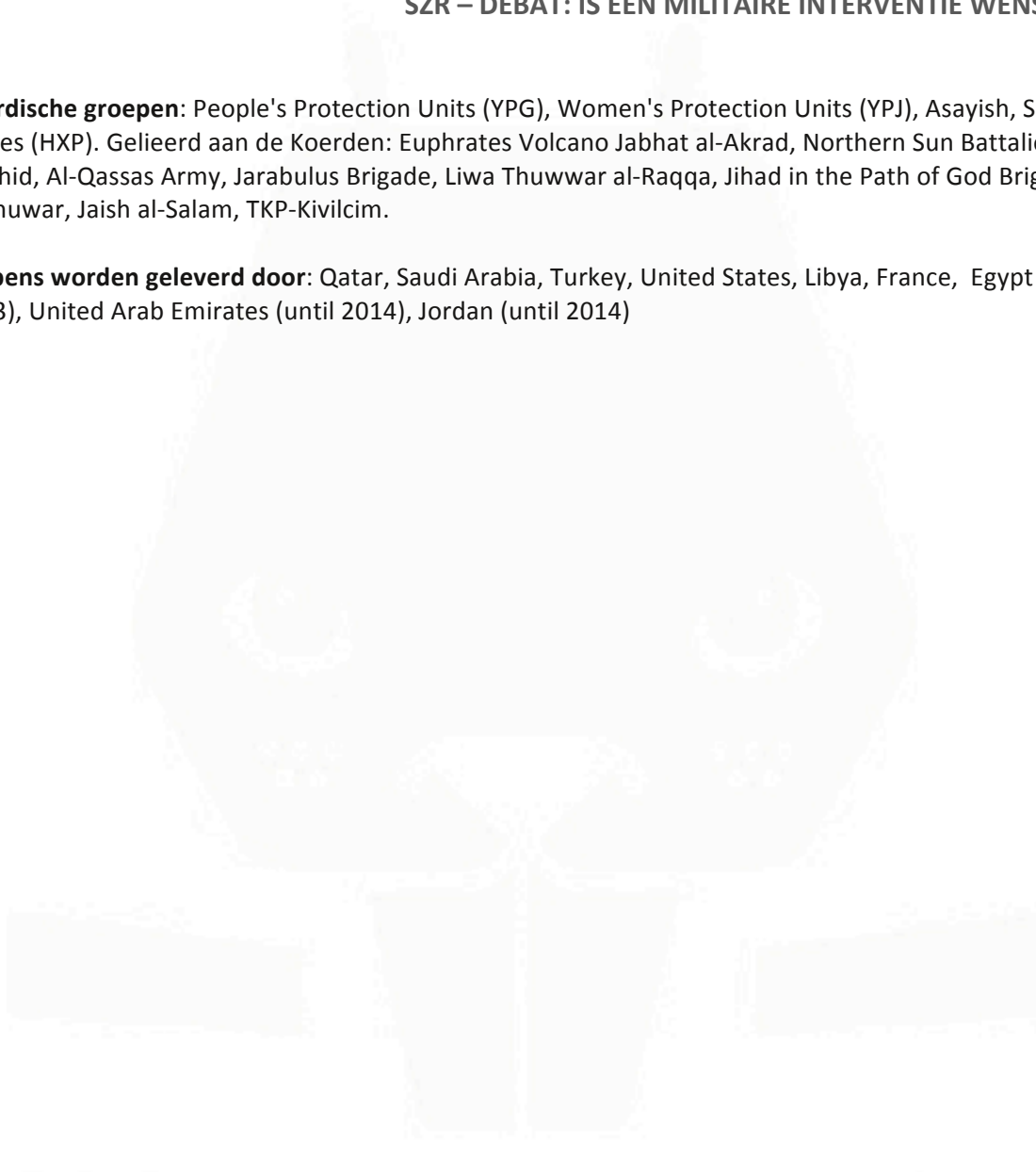
Jihadi's: Al-Nusra Front, Khorasan Group, Jabhat Ansar al-Din, Jaish al-Muhajireen wal-Ansar, Harakat Fajr ash-Sham al-Islamiya, Harakat Sham al-Islam, Ghuraba al-Sham, Fatah al-Islam, Muhajirin wa-Ansar Alliance, Jund al-Aqsa, Liwaa al-Umma, Liwa al-Haqq, Tehrik-i-Taliban Pakistan, Turkestan Islamic Party, Islamic Muthanna Movement.

ISIS: Military of ISIL, Yarmouk Martyrs Brigade, Jaysh al-Jihad

Koerdische groepen: People's Protection Units (YPG), Women's Protection Units (YPJ), Asayish, Self-Defence Forces (HXP). Gelieerd aan de Koerden: Euphrates Volcano Jabhat al-Akrad, Northern Sun Battalion, Liwa al-Tawhid, Al-Qassas Army, Jarabulus Brigade, Liwa Thuwwar al-Raqqa, Jihad in the Path of God Brigade, Jaysh al-Thuwar, Jaish al-Salam, TKP-Kivilcim.

Wapens worden geleverd door: Qatar, Saudi Arabia, Turkey, United States, Libya, France, Egypt (until 2013), United Arab Emirates (until 2014), Jordan (until 2014)

4. Ludo De Brabander (woordvoerder van Vrede vzw)

Beke: al eens nagedacht voor je een oorlog begint? De Wereldmorgen.be vrijdag 4 september 2015

Twee dagen geleden schreef ik nog een reactie op de oorlogsretoriek van de Nederlandse CDA-voorzitter Buma, die de vluchtelingen als een bedreiging formuleert voor Europa en 'onze waarden'. Bijgevolg, aldus Buma, moeten we naar de bron van het kwaad, naar Syrië om er militair in te grijpen. Nu voelt Wouter Beke zich op zijn beurt geroepen om net als zijn Nederlandse evenknie te pleiten voor een militair optreden. Ook voor mijnheer Beke mijn bedenkingen op een rijtje:

1. het is ergerlijk om politici die Syrië amper op de kaart weten liggen en dus de complexiteit van het conflict, noch de consequenties van militair ingrijpen deftig kunnen inschatten, zich plots geroepen voelen om met een simplistische logica de zaken daar nu eens te gaan oplossen. Buma, noch Beke hebben zich in het verleden echt de moeite getroost om zich met Syrië bezig te houden. Nu de gevolgen van de oorlog zich plots in onze eigen tuin laten zien, krijgen we wat geïmproviseerde pleidooien voor schijnoplossingen.
2. Waar denkt Beke het mandaat voor een militair ingrijpen in Syrië plots te vinden na diverse vergeefse pogingen in de VN-veiligheidsraad? (met voorspelbaar veto van Rusland)
3. Tegen wie wil hij überhaupt optreden. Tegen IS? Tegen Assad (ook)? Tegen het Nusra front of Ahrar al Sham? Ja, tegen wie? En wil hij door ons militair ingrijpen een verenigd front van radicale gewapende jihadisten in het leven roepen misschien?
4. Heeft Beke zich al eens de moeite getroost om een de gevolgen van het militair ingrijpen in Afghanistan, Irak en Libië (waar het telkens eens vlug gingen oplossen) te analyseren en daar lessen uit te trekken?
5. Zou het al niet een hele stap zijn moesten we onze wapenhandel naar de regio aan banden leggen, vooral naar die landen waarvan we weten dat ze het conflict militair voeden met de doorvoer van een deel van die wapens.
6. Kan Beke wat creatiever uit de hoek komen en misschien wat maatregelen voorstellen die het conflict kunnen helpen indammen zo niet doodbloeden? Er hangt immers een hele economie vast aan deze oorlog.
7. Als het Beke hopelijk ook om de Syrische bevolking te doen is, dan stel ik voor dat hij geen alibi's zoekt en er voor zorgt dat zijn regering de vluchtelingen een menswaardige opvang bezorgt zodat het niet aan de solidaire bevolking toekomt om te zorgen voor onderdak, kledij of voedsel. Wat een smerig etaleren van onvermogen, beter onwil is het immers niet om vluchtelingen in geïmproviseerde kampen in hartje Brussel aan hun lot over te laten omdat er blijkbaar een registratiequotum wordt gehanteerd van 250 mensen per dag. Met wat extra inspanning kan dat allemaal veel deftiger.

'Oorlog om oorlogsvluchtelingen te vermijden? Pervers en onnozel'

Knack - Opinie

13/09/15 om 08:07 - Bijgewerkt om 11:35

'Tegen wie willen Beke & co eigenlijk militair ingrijpen. De Islamitische Staat? Of (ook) het regime van Assad (wat Rusland absoluut niet ziet zitten)? En wat met het sterke Nusra front (Al- Qaida) of Ahrar al Sham en andere radicale gewapende islamisten?', vraagt Ludo De Brabander (Vrede vzw) zich af.

Irak staat met stip op één als grootste bekommerring in 2015 © Reuters

Oorlog als antwoord op de vluchtelingenproblematiek in Europa? Klinkt absurd, maar dat is toch wat je tegenwoordig kan horen in de Europese politieke salons. Zo pleitte de Nederlandse CDA- voorzitter, Sybrand Buma, in een recent interview voor een militair ingrijpen in Syrië met inbegrip van het inzetten van grondtroepen. We moeten de vluchtelingen crisis aan de bron aanpakken, in Syrië, zo klinkt het maar ook in Irak en Libië met 'minimaal' de creatie van 'veilige havens'. Hij beweert dat zo'n militair ingrijpen volkenrechtelijk gedekt is. Opvallend is dat hij de vluchtelingen herhaaldelijk definieert in termen van bedreiging, gericht "tegen onze waarden, tegen onze joods-christelijke Europese samenleving". Hij staat niet alleen met dit doembeeld van de 'clash

In Groot-Brittannië woedt het debat al een tijdje. Vorig jaar al overwoog premier Cameron een militair optreden. Frankrijk kondigde onlangs aan dat het een militair ingrijpen overweegt. Op dit ogenblik voeren enkel de VS en enkele Golfstaten bombardementsvluchten uit gericht tegen de Islamitische Staat (IS) in Syrië. Anders dan in Irak, waar ook Europese landen gevechtsvliegtuigen inzetten, is er geen officiële vraag van de regering voor militaire bijstand.

De oorlogstrom roert ook in de Belgische regering

En nu hoor je de pleidooien ook in Belgische regeringskringen. [Het was CD&V-voorzitter Wouter Beke die het debat lanceerde](#). Tijdens een interview in het TV-programma Terzake zei hij dat "we ook militair ingrijpen in overweging (moeten) durven te nemen".

Defensie minister [Vandeput was er als de kippen bij om daar fijntjes bij op te merken dat er dan "bijkomende investeringen nodig zijn"](#). Nu werpen ook minister van Buitenlandse Zaken, [Didier Reynders](#) en premier Charles Michel zich op als voorstanders van een militair ingrijpen, desnoods zonder VN-resolutie want dat zou kunnen als we dat doen onder de dekmantel van 'zelfverdediging'.

1 | SZR – DEBAT: IS EEN MILITAIRE INTERVENTIE WENSELIJK?

Oorlog om oorlogsvluchtelingen te helpen?

Om te beginnen komen deze pleidooien nogal eigenaardig over, gezien de vluchtelingenstroom vooral uit mensen bestaat die de oorlog net proberen ontvluchten. In België komt veruit de grootste groep vluchtelingen uit drie landen (Irak, Afghanistan en Syrië) waar militaire interventies of bemoeienissen tot grote destabilisering heeft geleid. De bekende politicoloog en ex-directeur van het Global Policy Forum in New York, James Paul, gebruikte daarom zelfs het begrip 'regimewissel'-vluchtelingen. De les die Beke inmiddels zou moeten geleerd hebben is dat militaire interventies doorgaans chaos en extra geweld veroorzaken waarvoor mensen op de vlucht slaan.

Zelfverdediging?

Beke, Buma, Michel en co zijn niet meteen politici die zich in het verleden erg bezorgd hebben getoond over Syrië. Het valt te betwijfelen ook of beide heren veel kaas hebben gegeten van de complexiteit van het conflict of dat ze de gevolgen van een militair ingrijpen kunnen inschatten. De regio is ontzettend vatbaar voor escalatie, zoals we al konden zien in Libanon. Nu de oorlog zich, na jaren van passiviteit, plots in de vorm van een vluchtelingen crisis in onze eigen contreien laat zien, komen de geïmproviseerde pleidooien en schijnoplossingen.

IS-vlag na gevechten in Irak © REUTERS

Bovendien is er wel degelijk een mandaat nodig van de VN-Veiligheidsraad. Syrië bedreigt ons niet en een niet onbelangrijk deel van de IS-strijders komt nu net ook uit Europa. Zelfverdediging invoeren, zoals dat eerder ook werd gedaan om Afghanistan aan te vallen, dat is het internationaal recht tot dode letter verklaren. Dat is twee keer pech voor de Syrische bevolking. Eerst door de import van geradicaliseerde islamisten en wapens die via via vanuit Europa op het Syrische strijdtoneel terecht komen. Vervolgens nog eens door dat land te gaan bombarderen om zo de oorlog nog heftiger en dodelijker te maken dan ze al is.

Oorlog tegen wie?

Dat brengt ons bij de niet onbelangrijke vraag tegen wie Beke & co eigenlijk willen ingrijpen. De Islamitische Staat? Of (ook) het regime van Assad (wat Rusland absoluut niet ziet zitten)? En wat met het sterke Nusra front (Al-Qaida) of Ahrar al Sham en andere radicale gewapende islamisten? Ja, tegen wie? Voor je het beseft dreig je met een verenigd front van radicale gewapende jihadisten te maken te krijgen tegen de vreemde indringers. En dan is het hek helemaal van de dam. De bittere waarheid is dat Washington - dat altijd heeft gekozen voor regime change en dus tegen de Russen ingaat - op dit ogenblik geen geschikte kandidaat vindt om het machtsvacuüm op te vullen.

Met andere woorden militair ingrijpen in Syrië kan misschien voor sommigen ons geweten sussen vanuit de 'we-doen-iets-dwang', maar zal het humanitair ongetwijfeld vergroten.

Moeten we dan niets doen?

Als de NAVO de diplomatieke deuren met Rusland weer wagenwijd zou openzetten kan er ruimte vrijkomen voor een ernstig diplomatiek offensief voor een gezamenlijke aanpak van de oorlog in Syrië, onder meer via

de invloed of druk die ze op de strijdende partijen kunnen uitoefenen. Rusland zou een belangrijke rol kunnen spelen om het Syrische regime onder druk te zetten zodat het onderhandelingen aanknoopt met dat deel van de oppositie dat nog niet in het radicale jihadistisch kamp is terecht gekomen.

Er is een heel arsenaal aan alternatieven, maar dat vergt wil, de nodige creativiteit, internationale samenwerking en vooral ook een minder gemilitariseerd denken

Aan de andere kant zou Washington de oppositiekrachten op andere gedachten kunnen brengen, maar ook om de financieringsbronnen en militaire steun (vanuit de Golf en Turkije) naar radicale gewapende islamisten af te sluiten. Uiteraard draagt Syrisch president Assad (maar niet als enige) een enorme verantwoordelijkheid, zowel voor de oorlog en zijn vele slachtoffers als voor de onaanvaardbare wrede behandeling van politieke opposanten in de gevangenissen.

Assad is echter wel een machtsfactor en het enige garantieticket voor Alawitische en christelijke minderheden, die een radicale machtsovername door de soennitische meerderheid vrezen. De democratische oppositie - die toch heel actief was voor de militaire escalatie van het conflict - kan zo terug op het toneel verschijnen, als er ernstige diplomatieke inspanningen worden geleverd op internationaal niveau. Onze politici kunnen verder maatregelen nemen die de economie viseren die aan deze oorlog vast hangt. Er is een heel arsenaal aan alternatieven, maar dat vergt wil, de nodige creativiteit, internationale samenwerking en vooral ook een minder gemilitariseerd denken.

IS-strijder viert een overwinning in de buurt van Raqqa © Reuters

Oorlog met 'onze' wapens

Het zou tot slot ook een hele stap zijn moesten we onze wapenhandel naar de regio - goed voor een vierde van de Europese wapenexport - aan banden leggen, vooral naar die landen (Saoedi-Arabië, Qatar,..) waarvan we weten dat ze het conflict militair voeden. De VS leverden in het jaar 2012 voor het astronomische bedrag van 35 miljard dollar aan wapentuig aan het radicaal islamistisch en ondemocratisch regime in Saudi-Arabië alleen! Saudi-Arabië, dat in Jemen (de vluchtelingenproblematiek van morgen!) van oorlogsmisdaden wordt beschuldigd, op grote schaal burgerdoelwitten bombardeert en een moordende maritieme blokkade heeft aangelegd tegen het land is ook de belangrijkste wapenklant van Europa. Wapens leveren die vervolgens in conflicten worden ingezet, waar vluchtelingen uit voort komen en dan er militair gaan ingrijpen...., hoe hypocriet is dat niet.

Laat ons vooral niet vergeten dat mensen vluchten voor onze oorlogen, onze militaire bemoeienissen, onze wapens, onze oliezucht. Oorlog om oorlogsvluchtelingen te vermijden, je moet pervers of onnozel zijn om dat uit je duim te zuigen.

5. PAX CHRISTI

'Vluchtelingencrisis: solidariteit alleen volstaat niet' (Knack 12 09 2015)

'De vluchtelingencrisis is een dringende wake up call voor het voeren van een ambitieuze vredespolitiek', schrijven Michel J. De Samblanx en Annemarie Gielen van Pax Christi Vlaanderen.

© Reuters

Zestig miljoen mensen zijn anno 2015 op de vlucht: we beleven de grootste mondiale vluchtelingencrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Pax Christi Vlaanderen voelt zich als vredesorganisatie sterk verbonden met burgers in fragiele conflictgebieden, en pleit voor grotere solidariteit met mensen die oorlog én armoede ontvluchten. De spontane inzet van gewone burgers om vluchtelingen op te vangen en te helpen is hartverwarmend. Maar ook polarisering en onverdraagzaamheid steken de kop op. Dat is ontoelaatbaar: iedereen heeft het internationaal vastgelegde recht om asiel aan te vragen.

Nood aan ambitieuze vredespolitiek

Solidariteit alleen volstaat echter niet. De vluchtelingencrisis is een dringende wake up call voor het voeren van een ambitieuze vredespolitiek. Hoewel het aantal gewapende conflicten sinds begin 1990 gevoelig afnam, maakt oorlog de afgelopen jaren opnieuw opgang. Intra-staatelijke oorlogen hebben de interstatelijke conflicten van de Koude Oorlog grotendeels vervangen. De grondoorzaken zijn uiteenlopend: ongelijkheid en economische uitsluiting; zwakke en illegitieme overheidsinstellingen; de strijd om natuurlijke rijkdommen; mensenrechtenschendingen; corruptie; extremistische ideologieën die sektarische spanningen doelbewust manipuleren; en de internationale wapenhandel en -smokkel. Klimaatverandering gedraagt zich bovendien als een "threat multiplier", en leidt tot nog meer gewelddadig conflict.

Vluchtelingencrisis: solidariteit alleen volstaat niet

De nood aan een coherente veiligheidsstrategie die de grondoorzaken van gewelddadig conflict aanpakt via structurele maatregelen is nog nooit zo hoog geweest. En toch blijven beleidsmakers grotendeels blind voor deze realiteit. Pax Christi Vlaanderen pleit daarom voor een focus op drie centrale elementen in de aanpak van de vluchtelingencrisis: het aanpakken van de grondoorzaken van conflict, het tegengaan van onverdraagzaamheid tegenover vluchtelingen, en het opvoeren van de middelen voor de opvang van

vluchtelingen in hun buurlanden.

Dialoog en ontmoeting

Het actief promoten van een vredesagenda en veiligheidsstrategie die een sterke nadruk legt op conflictpreventie en vredesopbouw is meer dan ooit nodig. Vrede, veiligheid en ontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Conflictpreventie is vele malen goedkoper dan een reactief beleid.

Een groep Syrische vluchtelingen, op weg naar Zweden © REUTERS

Meer investeringen zijn daarom nodig in context-specifieke en lokaal gedragen vredesopbouwstrategieën; het ondersteunen van een nationale dialoog en verzoeningsprocessen in conflictgebieden; preventieve diplomatie en de ontplooiing van gespecialiseerde bemiddelingsteams; ontwikkelingssamenwerking; het tegengaan van klimaatverandering en financiële steun aan landen in het Zuiden voor adaptatiemaatregelen; een strikte implementatie van het Internationaal Wapenhandelsverdrag; en systemen van early warning en early response.

De komst van vluchtelingen roept bij veel mensen vragen op, gevoed door gevoelens van bedreiging, angst en onmacht. Solidariteit en begrip zijn echter nodig voor situaties waarin mensen alles moeten achterlaten. Menswaardige opvang is een taak voor de overheid én de samenleving als geheel. Dat begint bij correcte informatie over de omvang en impact van de vluchtelingenstroom naar Europa. Maar ook dialoog en ontmoetingen met nieuwkomers is essentieel om de polarisering in de eigen samenleving tegen te gaan. Niemand is gebaat bij verdere polarisering en conflict.

Regionale opvang vluchtelingen

De overgrote meerderheid van vluchtelingen is intern ontheemd of bevindt zich in een buurland van een conflicthaard. Humanitaire hulp voor deze landen is daarom een integraal deel van een vredesopbouwbeleid. Het gebrek aan basisvoorzieningen en scholing in vluchtelingenkampen creëert immers een vruchtbare voedingsbodem voor extremisme en dreigt de ontvangende buurlanden te destabiliseren.

Syrische meisjes leren lezen in Amman, Jordanië © Reuters

13.7 miljoen kinderen veertig percent van de schoolplichtige kinderen - in Syrië, Irak, Libië, Soedan en Jemen kunnen momenteel niet naar school gaan. Wereldwijd zitten 34 miljoen kinderen in conflictgebieden niet op de schoolbanken. Het risico op een "verloren generatie" die vatbaar is voor extremisme en geweld is reëel. Humanitaire hulp blijft in de eerste plaats een morele en ethische kwestie, maar dient dus ook onze veiligheid en eigenbelang.

Desondanks blijft er een enorme humanitaire financieringskloof bestaan. Het coördinatiebureau voor humanitaire zaken van de VN zoekt voor 2015 nog meer dan twaalf miljard euro. Slechts 34 percent van de totale noden voor 2015 is momenteel ingevuld.

Humanitaire hulp is meer dan ooit een morele en strategische plicht

Humanitaire hulp is meer dan ooit een morele en strategische plicht. Een langetermijnperspectief moet echter centraal staan. Het aanpakken van de mondiale vredescrisis is cruciaal om de huidige vluchtelingencrisis op te lossen. In de woorden van VN-Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen Guterres: 'Er is vandaag sprake van een gevaarlijk vredesdeficit. De humanitaire gemeenschap kan helpen als een lapmiddel, maar politieke oplossingen zijn van levensbelang. Zonder [vrede] zal het alarmerende niveau van conflict en massaal lijden dat vervat zit in de cijfers [van de vluchtelingencrisis] voortduren'.

Michel J. De Samblanx, voorzitter Pax Christi Vlaanderen

Annemarie Gielen, algemeen secretaris Pax Christi Vlaanderen

6. Standpunten van de regeringspartijen

Wouter Beke (voorzitter CD&V)

Beke: 'We moeten militair ingrijpen in Syrië overwegen' (video)

04/09/15 om 00:56 - Bijgewerkt om 01:09

CD&V-voorzitter Wouter Beke vindt dat een militair ingrijpen in Syrië overwogen moet worden, om de vluchtelingen crisis "bij de wortel" aan te pakken. Dat zei hij in het VRT-programma Terzake.

Wouter Beke, CD&V-voorzitter, in Terzake © /

"Er is een regime in Syrië en in een stuk van Irak waar de hele internationale gemeenschap, wat mij betreft, veel te passief en veel te laks naartoe kijkt", aldus Wouter Beke. "Er is daar een regime" dat "zijn eigen onderdanen onderdrukt, dat moordt zijn eigen onderdanen uit, dat verniet de hele culturele en historische traditie". Dat regime "drukt ook het hele vluchtelingenprobleem richting Europa".

"Ik vind dat ook militair ingrijpen moet overwogen worden. Er moet natuurlijk binnen VN-context bekeken worden welk mandaat daarvoor gegeven kan worden."

Of er een draagvlak voor bestaat in de regering of in het parlement kon de partijvoorzitter niet voorspellen.

Stomp in de maag

In het verleden is er in het parlement "een ruime consensus" geweest om in conflicten op te treden.

"Op dit ogenblik is men daar omwille van slechte ervaringen in Irak en in Afghanistan zeer terughoudend in. Maar zolang men de grond van de zaak niet aanpakt, zullen we dit soort beelden blijven zien", aldus Beke, die verwees naar de foto's van het Syrische kindje dat dood

aanspoelde op een Turks strand. "Iedereen heeft een stomp in de maag gevoeld" bij de foto, zei hij.

"We moeten dat debat (over militaire interventie) durven voeren en er met open blik naar kijken".

Het werd in het gesprek niet duidelijk of zo'n militair ingrijpen voor de CD&V-voorzitter in eerste instantie **Islamitische Staat** zou viseren, zoals hij bij het begin leek te suggereren, of het regime van de Syrische president **Assad**, of allebei.

Didier Reynders (Minister van Buitenlandse Zaken)

School Zonder Racisme

www.schoolzonderracisme.be - 02.511.16.36 - info@schoolzonderracisme.be

‘NIETS DOEN IS GEEN OPLOSSING’ Reynders bereid luchtinterventie in Syrië te bestuderen 10/09/2015 om 19:31 door hrt | Bron: BELGA Didier Reynders Foto: Photo News

De Belgische regering is bereid een deelname te bestuderen aan militaire luchtoperaties boven Syrië in de strijd tegen Islamitische Staat, ook buiten het kader van een VN-resolutie. Dat heeft minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders donderdag in de Kamer laten verstaan.

De minister herhaalde zijn standpunt dat enkel een politieke oplossing voor de Syrische crisis en stabiliteit in Irak een oplossing kunnen bieden voor de vluchtelingenstroom richting Europa.

België nam deel aan de strijd tegen IS in Irak, onder meer via de inzet van F-16's vanuit Jordanië. Een interventie van Belgische grondtroepen sloot Reynders opnieuw uit. De laatste dagen is de vraag om een interventie in Syrië echter opnieuw in verschillende Europese landen opgedoken.

‘Om de efficiëntie van onze actie tegen IS te verhogen, moet de eventuele uitbreiding van onze luchtoperaties naar Syrië voorwerp uitmaken van een diepgaande analyse. België verkiest weliswaar in eender welke hypothese te handelen in het kader van een resolutie van de VN-Veiligheidsraad. Toch moet te gepasten tijde en in functie van de vragen van onze partners, onderzocht worden wat haalbaar is in internationaal recht’, zei minister Reynders.

België heeft altijd een mandaat van de VN verkozen, maar de situatie is recentelijk geëvolueerd, preciseerde het hoofd van de Belgische diplomatie. Hij verwees daarbij naar de initiatieven van Frankrijk, dat daarvoor artikel 51 van het VN-Handvest inroept. Volgens Reynders moet het ‘vrijhaveneffect’ waarvan IS in Syrië kan profiteren, worden doorbroken. ‘De vier laatste jaren hebben aangetoond dat niets doen geen oplossing is’, aldus nog Reynders.

Michel overweegt optie van 'legitieme zelfverdediging' om in te grijpen in Syrië (HLN,10.09.2015- Bron:Belga)

De Belgische regering is bereid een deelname te bestuderen aan militaire luchtoperaties boven Syrië in de strijd tegen Islamitische Staat, ook buiten het kader van een VN-resolutie. Dat heeft nu ook premier Michel bevestigd in Terzake. Eerder liet minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders hetzelfde verstaan in de Kamer.

"We moeten zo veel mogelijk het kader van de Verenigde Naties respecteren. Maar er is een probleem met het veto van Rusland en China. Maar er zijn verschillende juridische mogelijkheden om toch een militaire operatie te starten. Er zijn op dit moment veel contacten en discussies op internationaal niveau om dat te onderzoeken." Michel verwees bijvoorbeeld naar de optie van 'legitieme zelfverdediging', waardoor Europese landen toch zouden kunnen ingrijpen in Syrië zonder VN-mandaat.

Reynders herhaalde in de Kamer dan weer zijn standpunt dat enkel een politieke oplossing voor de Syrische crisis en stabiliteit in Irak een oplossing kunnen bieden voor de vluchtelingenstroom richting Europa.

Geen grondtroepen

Tot vandaag heeft België aan de strijd tegen IS deelgenomen in Irak, onder meer via de inzet van F-16's vanuit Jordanië. Een interventie van Belgische grondtroepen sloot Reynders opnieuw uit. De laatste dagen is de vraag om een interventie in Syrië echter opnieuw in verschillende Europese landen opgedoken.

"Om de efficiëntie van onze actie tegen Daesh (IS) te verhogen, moet de eventuele uitbreiding van onze luchtoperaties naar Syrië voorwerp uitmaken van een diepgaande analyse. België verkiest weliswaar in eender welke hypothese te handelen in het kader van een resolutie van de VN-Veiligheidsraad. Toch moet te gepasten tijde en in functie van de vragen van onze partners, onderzocht worden wat haalbaar is in internationaal recht", zei minister Reynders.

België heeft altijd een mandaat van de VN verkozen, maar de situatie is recentelijk geëvolueerd, preciseerde het hoofd van de Belgische diplomatie. Hij verwees daarbij naar de initiatieven van Frankrijk, dat daarvoor artikel 51 van het VN-Handvest inroept. Volgens Reynders moet het "vrijhaveneffect" waarvan IS in Syrië kan profiteren, worden doorbroken. "De vier laatste jaren hebben aangetoond dat niets doen geen oplossing is", aldus nog Reynders.

Minister van Defensie Steven Vandeput liet eerder al weten dat militair ingrijpen kan, maar dat het budget voor Defensie dan wel omhoog moet.

"Europa moet rekening houden met onze inspanningen"

Michel sprak vandaag nog met Europees Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker over het verplichte spreidingsplan voor vluchtelingen dat die gisteren voorstelde tijdens zijn State of the Union in het Europees parlement. De premier pleitte voor "meer solidariteit". "Ons land heeft de laatste jaren en maanden al veel inspanningen geleverd, en Europa moet ook rekening houden met het feit dat sommigen landen zoals België al veel inspanningen hebben geleverd. Jammer genoeg aanvaarden sommige Europese landen enkel solidariteit om financiële steun te krijgen."

Michel is alvast optimistisch. "De laatste uren en dagen heb ik veel contacten gehad en er is een positieve dynamiek. Ik stel vast dat zelfs landen die niet bereid waren om solidair te zijn, nu bewuster worden dat ze geen keuze hebben en ook hun verantwoordelijkheid zullen moeten opnemen. We kunnen maandag een akkoord bereiken. Maar er zijn nog veel gesprekken noodzakelijk."

Wat er moet gebeuren als er maandag geen akkoord gevonden wordt tussen de verschillende lidstaten, wilde Michel niet zeggen. "Maar de situatie zal dan niet langer houdbaar zijn."

"Ieder heeft zijn temperament"

Michel verdedigde ook de aanpak van de regering in de asielcrisis. "Er is een permanente politieke wil om akkoorden te sluiten. Dit is een regering die beslissingen neemt." Toch betreurde Michel de communicatie van zijn staatssecretaris Theo Francken (N-VA), die de afgelopen dagen nogal persoonlijke tweets de wereld instuurde. "Iedereen heeft zijn temperament en karakter. Maar Theo Francken doet zijn job heel goed en de samenwerking is uitstekend. Maar betreur ik de tweet en de communicatiefout? Ja, en dat heb ik hem ook gezegd."

7. Peter Mertens (voorzitter PvdA)**Knack-opinie 07.09.15 (deel van het opiniestuk 'De asielcrisis kost de sociale zekerheid heel wat minder dan de eigen besparingen van de regering')**

(...)

Ik laat me geen schuldgevoel aanpraten

Er is dus een debat nodig. Al is het controversieel. Waarom komen de Syrische, Irakese en Afghaanse vluchtelingen onze deur kloppen? En wie is er verantwoordelijk? "Dan krijg je de foto van die verdronken kleuter voor je ogen geduwd. 'Hier zie, allemaal uw schuld, allemaal de schuld van Europa.' Wel, ik ben dat beu. Ik laat me geen schuldgevoel aanpraten", brieft Bart De Wever dit weekend in Het Laatste Nieuws. De actuele catastrofe heeft alles te maken met de oorlogen die in Syrië, Libië, Afghanistan en Irak aan de gang zijn. En in die oorlogen hebben de meeste Westerse regeringen wel degelijk hun aandeel. Begin januari schreef ik daarover een bijdrage voor Knack: 'Dubbele moraal: ons leger zit in Antwerpen, onze wapens in Saoedi-Arabië'

We zouden kunnen spreken over de bezetting van Irak en het ontketenen van het sektarische geweld dat ondertussen tot meer dan één miljoen slachtoffers heeft geleid. Op die vruchtbare bodem in bezet Irak bestond de barbaarse terreurorganisatie 'Islamitische Staat'. Maar laten we nog eens terugkomen op twee recente interventies: Libië en Syrië.

Rutten en Francken waren vier jaar geleden de grootste pleitbezorgers van de oorlog

We zijn 17 maart 2011, in de kamercommissie discussiëren de parlementsleden over de mogelijke Belgische deelname aan een oorlog tegen Libië. De meeste volksvertegenwoordigers lijken bezeten te zijn door het oorlogsopbod. De enkele bedenkingen die worden uitgedrukt over de chaotische situatie die zou kunnen ontstaan in een post-Kadhafi Libië worden van tafel geveegd. Op dat ogenblik bestaat nog een laatste kans voor een staakt het vuren en een onderhandelde oplossing. "I don't buy it" roept de oorlogszuchtige Gwendolyn Rutten verontwaardigd uit. "Ik ook niet" voegt Theo Francken eraan toe en hij roept op om het regime omver te werpen. Precies Rutten en Francken, die vandaag deel uitmaken van een hardliner-regering, waren vier jaar geleden de grootste pleitbezorgers voor de oorlog.

De PVDA is op dat ogenblik de enige Belgische partij die tegen de interventie in Libië standpunt inneemt. Daarvoor kreeg onze partij toen heel wat banbliksems over zich heen. Nochtans waarschuwde de PVDA toen al dat een interventie-oorlog onvermijdelijk ten goede zou komen van de meest extremistische religieuze fanatici. En dat gebeurde ook. Massaal. De ontmanteling van Libië leidde tot een destabilisering van een groot deel van Sub-Saharaans Afrika, van Mali tot Soedan, net zoals vele experts toen voorspelden. Vandaag is Libië een van de favoriete route voor de 'maffieuze mensenhandelaars'. De destabilisatie van het Afrikaanse continent bracht honderdduizenden vluchtelingen op de wegen terwijl het land de draaischijf is geworden van de extremistische salafistische groepen die uitzwermen in de regio tot in Syrië. Daar mogen we wel iets meer over zeggen dan enkel "ik laat me geen schuldgevoel aanpraten".

De Westerse bewapening van extremistische jihadi-salafisten in Syrië

Doen alsof geo-politieke beslissingen, zoals een interventie-oorlog, geen gevolgen heeft op vluchtelingenstromen is onzin. Dat zagen we ook in Syrië. Drie jaar geleden verklaarde **Guy Verhofstadt**: "Eén van de dingen die moeten gebeuren is volgens mij het leveren van materiële en technische steun aan de organisaties in Syrië die strijden tegen het regime". Verhofstadt specificeerde. Het gaat om "communicatiemiddelen en misschien ook wapens", zo zei hij in La Libre Belgique (15 februari 2012). Alle organisaties die in Syrië strijden tegen het regime ook effectief bewapenen. Dat is Afghanistan *revisited*. De VS bewapende destijds de mudjahedin-kringen in Afghanistan, waar later Al Qaeda en Osama Bin Laden uit ontstonden. Allemaal onder de noemer 'de vijand van mijn vijand is mijn vriend'. Dat verhaal is niet goed

afgelopen.

En ook in Syrië zou het niet goed aflopen. De New York Times bracht toen al aan het licht dat de meerderheid van de wapens die naar Syrië werden gestuurd, in handen kwamen van de extremistische jihadi-salafisten. "De islamisering is vooral het gevolg van buitenlandse interventies.", zegt de Syrische opposant Aram Karabet, die al lang tegenstander is van president Assad. "Wat we meemaken is de botsing van belangen van zowel regionale als internationale krachten. Allemaal, of ze nu beweren aan de kant van het regime te staan dan wel in tegendeel vrienden te zijn van het Syrische volk, brengen ze de Syriërs in de vreselijke situatie waarin ze zich vandaag bevinden." (L'Humanité, 12 augustus 2013).

Een fundamentele heroriëntatie van ons buitenlands beleid

Je kan geen correct debat voeren over asiel, als je geen correct debat voert over de oorlog. Dat is ook de mening van de Amerikaanse politicoloog James Paul:

"De Europese regeringen zwijgen over militaire interventies en regimewissels, waarin ze wel verantwoordelijk voor waren, en waar hele staten door zijn ingestort. Dat zijn niet toevallig de landen waar nu de meeste vluchtelingen vandaan komen.

Als België de oorzaken van de crisis wilt aanpakken is er nood aan een actieve vredespolitiek. Dat betekent een fundamentele heroriëntatie van ons buitenlands beleid. Allerbelangrijkste is dat de vrede en de stabiliteit terugkeren in de regio, en dat bereik je niet door een verdere escalatie van het militaire geweld. Dat hebben de catastrofes in Afghanistan, Irak, Libië en Syrië ten volle aangetoond. De helft van de wapens die aan het Midden-Oosten werden geleverd - in het bijzonder aan Saoedi-Arabië en aan Qatar, de belangrijkste wapenleveranciers van de fascistische jihadi-salafisten - komen uit België. Ons land zou kunnen starten met een onmiddellijk wapenembargo naar de regio.

Dat zou een heel ander signaal zijn dan de ik-laat-me-geen-schuldgevoel-aannaaien-neus die ons land nu opzet.

8. Waarom wil niemand de oorlog in Syrië beëindigen?**Video: Waarom stopt niemand de oorlog in Syrië?****Simon Demeulemeester Hoofdredacteur van Knack.be**

25/09/15 om 15:11 - Bijgewerkt om 15:11

De oorlog in Syrië is de oorzaak van vele problemen, waaronder de vluchtelingencrisis. Waarom wordt het conflict dan niet opgelost?

In een korte Engelstalige videoboodschap van Al Jazeera, de Qatarese nieuwszender, wordt uitgelegd waarom niemand militair tussenkomt in Syrië.

<http://www.knack.be/nieuws/wereld/video-waarom-stopt-niemand-de-oorlog-in-syrie/article-normal-611711.html>

De vluchtelingencrisis in de buurlanden van Syrië en Europa is het gevolg van de strijd tussen dictator Bashar al-Assad en verschillende rebellenfracties, waaronder een aantal jihadistische zoals het Al Nusra-fronten IS.

Maar er zijn veel meer partijen in dit conflict, aldus Al Jazeera. En daar ligt volgens de Qatarese nieuwszender het kalf gebonden.

De zender schets helder het aantal partijen, wie aan welke kant staat, welke belangen heeft en welke inbreng.

De boodschap is niet ondertiteld maar wel goed te begrijpen en zeer visueel en compact voorgesteld.

Voorstel:

Eén groep bekijkt uitsluitend deze video (liefst zelfs in een apart lokaal). Zij worden tijdens het debat opgeroepen als "buitenlandse specialisten" bijvoorbeeld "human rights watchers" die ook deze informatie willen laten meetellen in het debat.

